

POSLANEC ŽAGAR BO POSREDOVAL POBUDO

Olajšave za pomoč obrtnikom

Prispevki že nekaj časa precej obremenjujejo obrtnike, o čemer so le-ti razpravljali tako na obrtnem združenju, vrsta predlogov in pripomb pa je bila naslovljena tudi na občinsko upravo za družbene prihodke. Žal pa davčna uprava ostaja pri obremenitvah s prispevki za pokojninsko invalidsko zavarovanje, za zdravstvo, za izobraževanje... nemočna, saj njene pristojnosti zadevajo le plačila in obračun davkov, slednje pa ne pomenijo za obrtnike tako velikega bremena. Kaj storiti? O tem je uprava za družbene prihodke izoblikovala predlog in ga posredovala občinskemu izvršnemu svetu z namenom, da bi v občini pripomogli k oblikovanju takšnih pogojev, ki bi razvoju drobnega gospodarstva omogočili večji razmah. Skratka, obstoječi zakon o ugotavljanju in razporejanju sredstev za skupne potrebe je nujno potrebno spremeniti v tistem delu, ki se nanaša na možnost odloga oziroma obročne plačevanja in sicer tako, da bo možno te

obveznosti plačevati tako kot določa zakon o davkih občanov.

Tisti obrtnik, ki bo odprl novo delovno mesto pa naj bo za dobo leta dni oproščen plačila davkov in prispevkov za novega delavca, vendar če bo le-ta delal pri obrtniku še najmanj dve leti. Ta predlog je za družbo vsekakor sprejemljivejši, saj bo novozaposleni ustvarjal novo vrednost, za razliko od tistega, ki je v vrsti čakajočih na Zavodu za zaposlovanje.

Te predloge, ki so bili prisotni tako v obrtnem združenju kot tudi v Slovenski obrtniški stranki bo skupaj s predlogom za ponovno preverbo višine prispevnih stopenj pa tudi proučljivo možnosti, da se v mestu za plačevanje prispevkov ali dela prispevkov sredstva zagotavljajo tudi iz sklada družbenega gospodarstva kot subvencije, bodo posredovani mestnemu in republiškem izvršnemu svetu. Poslanec Zvone Žagar pa jih bo izpostavil tudi v republiški skupščini.

NEZNASNE RAZMERE V SREDNJEM ŠOLSTVU

Zahtevajo takojšnje ukrepanje

Veliko črnila je bilo že prelitega okrog izgradnje **agroživilske šole** v Ljubljani ali natančneje v naši občini. Najnovejša številka potrjuje, da je stanje že več kot kritično, saj več kot 700 učencev in 45 zaposlenih opravlja svoje delo v štirih učilnicah v Ljubljani, sicer pa gostujejo v Kamniku, kjer je gneča prav tako pereča. Za to izgradnjo, ki bi morala steči nemudoma je mesto Ljubljana že zagotovila 50 odstotkov sredstev. To pa seveda ne zadostuje, če republika ne primakne ostalih 50 odstotkov. Ta pobuda ni nova in na potezi je torej republika, časa za kakršnokoli odlašanje ni več. Takšnega, odločnega mnenja je bil tudi tokrat občinski izvršni svet, ki je to investicijo ponovno uvrstil na prvo mesto izmed siceršnjih perečih nalog na tem področju.

Člani izvršnega sveta so imeli na svoji zadnji seji pred seboj najnovejšo in s tem tudi najbolj svežo poročilo o problematiki urejanja prostorskih pogojev nekaterih srednjih šol v Ljubljani. Že bežen pogled v to poročilo potrjuje ugotovitev, da bi v Ljubljani morali nujno zgraditi vsaj še eno srednjo šolo in najmanj pet prizidkov, da bi kar najhitreje omilili prostorsko stisko v srednjih šolah. Izmed vseh regionalnih središč ljubljanske srednješolske doživlja najhujši pritisk in dobro so nam poznane težave z vpisom. Ob tem podčrtujemo še to, da bo ob tem potrebno zagotavljati tudi druge pogoje za normalno šolanje, pri čemer zopet ponavljamo že dolgoletni problem po-

manjkanja telovadnic, s katerimi jih od vseh ljubljanskih srednjih šol razpolaga le sedem, ostale šole pa jih za drag denar najemajo, pri tem pa se že v naslednjem šolskem letu obeta dijakom večje število ne telesne vzgoje, kar v prvi vrsti narekujejo prav tako zaskrbljujoče zdravstvene težave dijakov.

Kompleks **tehniških šol ob Aškerčevi** je bil sicer že deležen sanacijske investicije, ki pa je zaradi intervencijskih zakonov bilo po spodbudnem startu prekinjeno. Zdi se, da gledamo Potemkinovo vas, saj za sicer lepimi fasadami in delno urejenostjo po obisku kemijske šole npr. ni opaziti urejene kanalizacije, sicer nova okna niso zatesnjena, dalje pogled na telovadnico in objekte šolskih delavnic je nemalo grotesken in še marsikaj bi lahko našli.

Sklep izvršnega sveta o tem, da je nemudoma treba pristopiti k tistim sanacijskim delom, ki že saniranega ne bodo dokončno uničili, je več kot na mestu. Ta zahteva bo z odločnostjo prav tako nemudoma romala na republiko, saj brez finančnega zaloga ne bo šlo.

Svojevrsen problem predstavlja tudi načrtovana dozidava na računalniški šoli. Lokacija in načrti za prizidek so bili že skoraj nared, pa se je zaradi stečaja Iskre Delte kot potencialnega partnerja marsikaj spremenilo. Vsekakor je potrebno tudi to načrtovano nalogo obdržati na prednostni listi, kajti potrebe po razširitvi so nujne in odlašati ne bo moč predolgo.

V Utensilii brez ukrepa družbenega varstva

V Avtomontažnem TOZD-u Utensilia je bil pred letom dni uveden ukrep družbenega varstva. Po letu dni je začasn kolektivni poslovodni organ pripravil poročilo. V tem obdobju se je Utensilia odcepila od poslovnega sistema Avtomontaža in se konstituirala kot družbeno podjetje.

Spričo slabih rezultatov, se je začasn poslovodni organ najprej lotil ugotavljanja stanja in postavitve strategije dela kar je posledično v drugi polovici leta pomenilo, da se je pričela potapljača se ladja dvigniti. Sicer pa mu je uspelo večino nalog uspešno realizirati. Ni pa bilo moč izvesti dokončne sanacije podjetja, ker je zanjo potrebna odprodaja objektov na Dolenjski cesti. Ta pa je zaradi težkih finančnih razmer v gospodarstvu otežkočena in je v primerjavi z leti nazaj od nje moč iztržiti bistveno manj. Pričakovati pa je, da bo kmalu odprodana tako poslovodna stavba kot tudi tretjino razpoložljivih proizvodnih prostorov. Tako bi se močno sanirala solventnost podjetja, ki je zaskrbljujoča.

Ob uvedbi ukrepa je bilo 316 zaposlenih, sedaj jih je 267, nova organizacija pa jih predvideva 223, vendar ob naravnani fluktuaciji in drugih načinih razreševanja problematike tehnoloških viškov večjih problemov ne pričakujemo. Na proizvodno tehnološkem področju je bil glaven poudarek dan racionalizaciji in reorganizaciji same proizvodnje. Ta je bila v veliki meri preseljena iz

Dolenjske na Pokljukarjevo, razen galvanice in nekaterih pisarn. S približno istim obsegom proizvodnje je bil ustavljen trend padanja.

V proizvodnjo je že uspelo vključiti tudi del investicije – valjarno, drugi del – linijo za proizvodnjo lučnic pa bo treba še naprej aktivirati. Izločili pa so vse proizvode, ki v program Utensilia ne sodijo in so prinašali dodatno obremenitev. Zanimivo je dejstvo, da so nekatere polproizvode oddali v izdelovanje kooperantom in da so pri tem imeli prednost delavci, ki pa niso sprejeli ponujene naloge. Iščejo nove proizvodne programe, ki ne bodo vezani na tekstilno panogo, v okviru obstoječega tekstilnega programa pa bo pozornost namenjena kovinskemu programu, katerega končni cilj je proizvodnja stavev.

V lanskem kritičnem letu je bil izvoz večji za 18,3 odstotka in je predstavljal 36 odstotkov celotnega prihodka, letos pa naj bi z izvozom priložili 50 odstotkov celotnega prihodka. Skratka z novim vodstvom – razpisi so objavljeni – naj bi po začrtani in razmeroma jasni proizvodni in poslovni usmeritvi ob bistveno saniranih razmerah, Utensilia našla svoje mesto v proizvodnji in na trgu. Začasn poslovodni organ je delo uspešno opravil, čeprav pred letom dni ni mogel pričakovati tako zaostrenih razmer v gospodarstvu kar mu je onemogočala uspešnost pri finančni konsolidaciji, zagotavljanju solventnosti podjetja in vzpostavitvi informacijske planskega sistema.

Nove pilotne naprave bodo koristile tudi proizvodnji

40 let Metalurškega inštituta v Ljubljani

Na Metalurškem inštitutu na Lepem potu 11 so te dni zaokrožili natanko 40 let, kar je ta ustanova začela z delom.

V počastitev tega okroglega jubileja so v avli inštituta odkrili doprni kip **prof. Cirila Rekarja** – pobudnika inštituta in njegovega dolgoletnega direktorja, hkrati pa so slovesno odprli tudi nove naprave pilotne proizvodnje, ki naj bi se pospešile raziskave in razvoj novih materialov in tehnologij.

Metalurški inštitut vstopa v svoje peto desetletje kot srednja raziskovalna organizacija vseslovenske metalurgije in livarstva, ki deluje v sklopu SOZD Slovenske železarnice. V njegovih delavnicah in laboratorijih razvijajo moderne masovne kovinske materiale in tehnologije njihove izdelave ter predelave; tu poteka razvoj in pilotna proizvodnja posebnih materialov, ki jih rabijo v elektroniki, fizikalno-metalurški in kemijsko-analitsko karakteriziranje materialov, matematično modeliranje in računalniško krmiljenje procesov ter racionalna uporaba energije in surovin v metalurški industriji.

Nove pilotne naprave za raziskave in razvoj novih materialov naj bi zdaj v čim večji meri zamenjale laboratorijske raziskave. Na inštitutu pa so mnenja, da je novost predraga, da bi jo uporabljali zgolj za raziskave, zato naj bi koristila tudi neposredni proizvodnji – vsaj

toliko, da bi pokrila lastne stroške delovanja in investicijskih vlaganj.

Poleg raziskovalnega pomena, si od takšne pilotne proizvodnje obetajo tudi pri razvoju in osvajanju tržišča, saj, kot pravijo, omogoča normalne proizvode v manjših količinah za neposredno uporabo. In ko enkrat količina proizvodov pilotnih naprav ne bo več zadoščala potrebam, naj bi se z vsemi izkušnjami ta proizvodnja prenesla v industrijske obrate.

Metalurški inštitut v Ljubljani, ki mu za »rojstni« datum štejejo maj 1950, je že od samega začetka tudi tesno sodeloval z najuglednejšimi inštituti po Evropi. Še zlasti z inštitutom Max Planck v Düsseldorfu, IWU v Clausthalu, IRSID v Parizu, CSM v Genovi, z nekdanjo BISRO v Londonu in drugimi. Precej mladih raziskovalcev Metalurškega inštituta se je izpopolnjevalo na teh ustanovah.

Leta 1958 je Metalurški inštitut prerastel v osrednji inštitut jugoslovanskih železarn, kasneje pa v osrednji raziskovalni inštitut slovenske metalurgije. Še naprej pa je ostal v tesni povezavi z metalurškim odsekom Univerze v Ljubljani – tako pri raziskovalnem delu, kakor pri vzgoji strokovnjakov. S tem se je inštitut vse bolj povezoval z metalurško industrijo, kar je bilo menda še najbolj izrazito v obdobju od leta 1966 do 1986, ko je vodil inštitut direktor Alojz Prešern. B. V.

»Pohišstvo Ljubljana« zdaj v industrijski coni na Viču

Industrijska cona na Viču postaja vse tesnejša. Decembra lani se je tjakaj preselilo še »Pohišstvo Ljubljana«, ki je poprej kar dobrega pol stoletja pod takšnim ali drugačnim imenom delovalo v Rožni dolini.

Kot nam je povedal mladi direktor **Jernej Korenčič**, je bila preselitev podjetja že več kot nujna: »V Rožni dolini smo bili povsem dislocirani, prostori so bili neracionalno povezani in zdravju škodljivi, nenehno pa je grozila tudi nevarnost požara, saj smo bili prav sredi urbanega okolja. Skratka, bili smo brez pravih možnosti za nadaljnji razvoj.«

Nova lokacija je »Pohišstvo Ljubljana« prinesla občutno večje prostore (1.600 kvadratnih metrov, medtem ko so se morali poprej zadovoljiti zgolj z 800 kvadratnimi metri uporabnih površin), hkrati pa tudi boljše prežračevanje, kar je v času, ko ekologija postaja prvi imperativ tudi v industriji, nikakor ni zanemarljivo.

Vse te ugodnosti so kajpada le v prid proizvodnji. Podjetje, ki se mu je decembra pripojila tudi Usluga TOZD Mizarstvo iz Šiške, ki se je znašlo v škripcih, maloserijsko izdeluje praktično vse vrste pohištva: notranjo opremo za hotele, zdravstvo, lokale in, kajpada, klasično stanovanjsko opremo. Temu so zdaj dodali še kovinske elemente za pohišstvo, saj se lahko pohvalijo z lastnim kovinarjem.

Marsikaj tega bo moč kupiti v razstavno-prodajnem salonu, ki ga Mizarstvo Ljubljana že v kratkem načrtuje v zgornjih prostorih svojega posloja. Razen njihovih izdelkov, naj bi bili tu tudi izdelki kamnosekov in pasarjev, pa tudi slike umetnikov. Skratka, za tiste, ki so pripravljeni globlje seči v žep, bo tu na voljo praktično kompletno stanovanje.

»Radi bi se postopoma modernizirali in vpeljali računalniško vodenje proizvodnje, toda to bi se nam potem otepal s tehnološkim viškom,« je zaskrbljen za prihodnost podjetja direktor Jernej

Korenčič. »Ob takšni proizvodnji bi potem lahko obdržali le 7 delavcev (zdaj jih imajo 32). Vendar pa je jasno, da se takšni moderni računalniško krmiljeni proizvodnji ne bomo mogli v nedogled izogibati.«

B. VRHOVEC

Pestra ponudba v trgovini Iskre-Horjul

Industrijska trgovina Iskre-Merilne elektronike Horjul, ki je doslej razpolagala le z lastnimi izdelki, je zdaj razširila svojo ponudbo še z izdelki drugih Iskrinih tozdov. Tako so se na njenih policah pojavili tudi televizijski sprejemniki, kasetofoni in drugi izdelki Iskre-Videomatike, na voljo pa je že tudi pestra izbira anten, ki jih izdelujejo v Iskri-Antene na Vrhniki (na primer antene za TV sprejemnike, radioantene, UHF in VHF antene, avtoantene, satelitske antene ipd.), razni zvočniki in gospodinjstvi aparati za najširšo uporabo.

Kot nam je povedala **Marija Bradeško**, ki vodi Iskrino industrijsko prodajalno v Horjulu, so še posebej po ugodnih cenah antene, svojska posebnost trgovine pa je vsekakor lonec-pasterizator, ki ga v drugih trgovinah ni.

Iz programa Iskre-Zmaj, je trgovina obogatila svojo izbiro z aparati za kravje pastirje, raznimi svetilkami in baterijskimi vložki, pričakujejo pa še razno ročno orodje (Iskra-ERO), avtomobilske, traktorske, baterijske in druge žarnice, medtem ko naj bi jih Iskra-Zaščita založila še z zaščitnimi elementi proti strelji. Pri gotovinskem plačilu nudi trgovina 10–15 odstotkov popusta, možno pa je tudi plačilo na obroke (za podrobnejše informacije naj se zainteresirani obrnejo na telefon: (061) 749-080. B. V.